

Aspectes més destacats de la nova Llei de Sanitat Vegetal

Josep Maria Vives de Quadras
Cap del Servei de Sanitat Vegetal

La llei 43/2002, de 20 de novembre de sanitat vegetal (BOE 21.11.02), marca una fita important en la lluita contra les plagues.

Necessitat d'una nova llei

L'anterior llei sobre sanitat vegetal "Ley de Plagas del Campo", data de l'any 1908. Tot i que va donar eficaços instruments per lluitar contra les plagues, calia contemplar els importants canvis dels mitjans de lluita contra les plagues i l'actual sensibilitat social sobre els possibles efectes negatius dels productes fitosanitaris sobre la salut humana i el medi ambient. Així mateix, adaptar-la a l'actual configuració de l'Estat espanyol com estat de les autonomies i membre de la Unió Europea.

Estructuració de la llei

La llei s'estructura en 5 títols. Els principals temes contemplats en aquests títols fent esment dels més destacats, són els següents:

Títol I: Disposicions generals

En aquest títol s'indiquen els objectius i finalitats de la llei, així com les definicions i l'àmbit d'aplicació. Alguns dels nous termes definits són: mitjans de lluita fitosanitària (incloent la maquinària d'aplicació), organismes de control biològic, límits màxims de residus, lluita integrada, etc.

Títol II: Prevenció i lluita contra les plagues

Responsabilitza als particulars en la prevenció i lluita contra les plagues (vigilància, informació, adopció de mesures fitosanitàries, etc).

Com temes nous, entre altres, la possibilitat de que les administracions puguin establir l'obligatorietat de realitzar les mesures fitosanitàries per part d'agrupacions d'agricultors o l'arrencament de plantacions que constitueixen un risc per a les plantacions veïnes.

Es contemplen també les actuacions immediates davant una plaga i la forma de declarar la seva existència oficial, així com la seva possible qualificació d'utilitat pública o d'emergència fitosanitària, indicant les actuacions a realitzar en cada cas, entre elles la destrucció de vegetals o productes vegetals afectats per una plaga. També s'incorporen els principis bàsics de la legislació europea sobre les mesures per evitar la introducció i difusió de noves plagues.

Títol III: Mitjans de defensa fitosanitària

En aquest títol, es recopila i actualitza la legislació tant estatal com europea sobre els productes fitosanitaris, exigències per a la seva inscripció al registre, comercialització i utilització. Cal remarcar els aspectes relatius a la confidencialitat i protecció de dades a efectes de la revisió comunitària de les substàncies actives.

Altre punt nou sobre la comercialització de productes fitosanitaris és l'obligatorietat de que distribuïdors i venedor disposin de personal tècnic. També ho és la regulació de la utilització de mitjans biològics així com de la maquinària d'aplicació. En quant a la utilització de productes, es senyalen les obligacions dels usuaris i els requisits de capacitació que han de complir.

Títol IV: Inspeccions, infraccions i sancions

S'especifiquen en aquest títol les competències de les distintes administracions per realitzar els controls i les inspeccions necessàries per assegurar el compliment de la llei, tan en els aspectes de prevenció i lluita contra les plagues com de controlar els mitjans de defensa fitosanitària.

Entre altres novetats, està la competència dels inspectors per accedir a llocs, instal·lacions o dependències de titularitat pública o privada.

És important la tipificació de les infraccions, que es qualifiquen en lleus, greus i molt greus, i la molt forta quantificació de les sancions que poden arribar fins a 3 milions d'euros en el cas de les infraccions molt greus.

Títol V: Taxes fitosanitàries

En aquest títol s'especifiquen els fets imposables i la quantia de les taxes per a les inspeccions fitosanitàries d'exportació, i per la tramitació de sol·licituds d'inscripció o modificació de substàncies actives i productes fitosanitaris, tant dels subjectes a la normativa espanyola com a la comunitària.

Disposicions addicionals

En aquest apartat s'inclouen diverses disposicions addicionals entre altres especificant quines de les actuals disposicions normatives sobre sanitat vegetal i regulació de plaguicides queden vigents, i quines són objecte de derogació. Entre les derogades destaquen la "Ley de Plagas del Campo" de 1908, la "Ley de defensa de los Montes contra las Plagas Forestales" de 1952. Moltes altres disposicions com la Reglamentació Tècnico-Sanitària per a la Fabricació, Comercialització i Utilització de Plaguicides (text bàsic en la regulació dels plaguicides), queden vigents, si bé es preveu siguin objecte d'una nova redacció en un proper futur.